

Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne skrbi HNŽK
Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne zaštite HNK
Министарство здравства, рада и социјалне заштите ХНК

Broj:04- 31-1200 /24

Mostar, 24.05.2024. godine

Bosna i Hercegovina
Bosne i Hercegovine
PARLAMENT FEDERACIJE
SARAJEVO

Priloga	30-05-2024		
Dr. jed.	BRJ	Priloga	Vrijednost
05/1	-02-	216	124

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Parlament Federacije
Zastupnički/Predstavnički dom
n/p gosp. Ivan Miličević

Predmet: Odgovor na zastupničko pitanje, dostavlja se

Poštovani dana 13.05.2024. godine, zaprimili smo akt iz Ureda predsjednice Vlade HNŽ-K, kojim nam je dostavljen dopis Zastupničkog doma Parlamenta F BiH, broj: 05/1-02-216/24 od 23. travnja 2024.godine, sa pitanjem zastupnice Alme Kratina, radi daljnjeg postupanja. Obzirom, da inspeksijski nadzor nad ustanovama socijalne skrbi sa smještajem starijih i nemoćnih osoba vrši županijski inspektor za oblast socijalne skrbi, zaštite civilnih žrtava rata i zaštiti obitelji/porodica s djecom, uposlen u Ministarstvu zdravstva, rada i socijalne skrbi, dostavljamo Vam odgovor na zastupničko pitanje, zastupnice Alme Kratina upućeno svim Vladama u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Inspeksijski nadzor nad ustanovama socijalne skrbi na području Hercegovačko-neretvanske županije-kantona, vrši se na temelju zakonskih i podzakonskih akata: Zakonom o ustanovama („Službeni list RBiH“ broj 06/92 i 8/93), Zakonom o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite obitelji s djecom („Službene novine Federacije BiH“ br:36/99,54/04, 39/06,14/09, 45/16) i čl.32.41,42., 43.i 88. Zakonom o socijalnoj skrbi („Narodne novine HNŽ“, broj 3/05,1/16, 3/20 i 11/21), Zakon o organizaciji uprave („Narodne novine HNŽ“, broj:9/09) i Pravilnikom o minimalnim standardima za pružanje socijalnih usluga („Narodne novine HNŽ“, broj: 4/16).

Ustanove socijalne skrbi na području Hercegovačke županije-kantona, prije početka obavljanja djelatnosti, dužne su ispuniti minimalne standarde za pružanje usluga smještaja sarijim i nemoćnim osobama, a isti se odnose na stručni kadar, prostor i opremu sukladno navedenom Pravilniku, nakon izdavanja rješenja za obavljanje djelatnosti, ustanova se upisuje u Registar nadležnog suda i u Registar ustanove socijalne skrbi u HNŽ-K, koji vodi nadležno Ministarstvo. Inspeksijski nadzor u ustanovama socijalne skrbi provodi županijski inspektor za oblast socijalne skrbi, zaštite civilnih žrtava rata i zaštiti obitelji/porodica s djecom, te drugi inspektori svatko u okviru svoje nadležnosti.

Inspeksijski nadzor se u ustanovama provodi kao:

- preventivni – poduzimanjem mjera i radnji radi sprječavanja povrede propisa,
- korektivni – donošenje rješenja o otklanjanju nedostatka, zabrani poduzimanja radnji koje su u suprotnosti sa zakonima i drugim propisima i drugih upravnih mjera i radnji za koje

je inspektor ovlašten posebnim zakonom ili drugim propisom,

c) represivni - podnošenje zahtjeva i prijava nadležnom organu za pokretanje odgovarajućeg postupka ako povreda propisa predstavlja prekršaj ili kazneno djelo i izricanje novčane kazne putem izdavanja prekršajnog naloga.

Sukladno navedenim zakonima i Pravilniku o minimalnim standardima za pružanje socijalnih usluga na području naše županije-kantona, registrirane su ustanove socijalne skrbi za obavljanje djelatnosti i pružanje socijalnih usluga sa smještajem starijih i nemoćnih osoba. Usluge smještaja se pružaju osobama obzirom na razinu funkcionalnosti i to kroz stupnjeve, I,II,III i IV funkcionalnog oštećenja. Ovisno u stupnju oštećenja korisnika i skrbi koju pružaju, ustanove moraju ispuniti minimalne uvijete propisani navedenim Pravilnikom.

Inspeksijski nadzor se vrši na temelju rješenja o obavljanju djelatnosti socijalne skrbi. Inspektor u svom redovitom nadzoru prvo djeluje preventivno i savjetodavno, obzirom da se radi o ustanovama socijalne skrbi u kojima se nalaze starije i nemoćne osobe (osjetljiva populacija-pojedine nemaju obitelji i smješteni su putem centra za socijalni rad), te sukladno mogućnostima izmještanja istih propisuje rokove i prati njihovo izvršavanje ukoliko ustanova nema uvijete za skrb o toj vrsti korisnika. Za, korisnike koji se smještaju putem centara za socijalni rad, troškovi smještaja se isplaćuju iz Proračuna županije -kantona, a osigurana su na poziciji našeg Ministarstva.

U inspeksijskim nadzorima koji su provedeni u ovoj godini zapisnicima je konstatirano da su smještajni kapaciteti popunjeni u većini domova na području naše županije-kantona. Kroz inspeksijske nadzore vrši se kontrola smještajnih kapaciteta, rad stručnog kadra, odnos prema korisnicima, ugovori sa korisnicima, usluge koje su propisne ugovorom – njihovo izvršavanje, usklađenost akata sa zakonima i drugim propisima, te razina kvalitete usluga koje se pružaju, kontrola jelovnika i kvaliteta ishrane, broj obroka, higijenski uvjeti, također se kontrolira izrada individualnih planova zaštite za svakog korisnika, te se na temelju istih obavljaju pojedinačni razgovori sa svakim korisnikom.

Trenutno na području Hercegovačko neretvanske županije, djelatnost socijalne skrbi sa smještajem starih i nemoćnih osoba obavljaju:

- četiri ustanove registrirana kao Javne ustanove, čiji se rad financira dijelom od strane osnivača i drugim djelom od cijene smještaja koji plaća korisnik ili se isti plaća iz Proračuna županije-kantona.
- Osm ustanova registriranih od strane vjerskih organizacija, odnosno privatnih ustanova, iste se samostalno financiraju od cijene smještaja koje plaćaju korisnici.
- Suglasnost na cijene smještaja za sve ustanove sukladno Zakonu o socijalnoj skrbi daje nadležno Ministarstvo.

Nalazi inspeksijskih nadzora prilikom kontrole svih ustanova temelje se na zakonima i propisanim standardima na temelju kojih se mogu izreći prekršajni nalozi i naložiti mjere u otklanjanju uočenih nedostataka, ukoliko nema propisanih standarda i sankcija za pojedine nepravilnosti, inspektor kroz zapisnika upozori odgovornu osobu da je dužna iste otkloniti.

Do sada je jedna ustanova sa smještajem starijih i nemoćnih osoba zatvorena, jer ista nije ispunila naložene mjere nakon svih upozorenja, tada je inspektor naredio i kontrolirao proces izmještanja korisnika, ostale ustanove su nakon naloženih mjera u rokovima otklonile uočene nedostatke, ukoliko isti nisu otklonjene kroz preventivne mjere, inspektor je izdao prekršajni

nalog za nedostatke koji su propisani kaznenim odredbama, ukoliko zakonom nisu utvrđene kaznene odredbe, inspektor ipak izda preventivnu mjeru otklanjanja nedostataka.

U zadnju godinu dana nije primljen nijedan zahtjev/žalba za inspekcijski nadzor u ustanovama socijalne skrbi sa smještajem starijih i nemoćnih osoba na području naše županije, razlog može biti vršenje redovitih inspekcijskih nadzor nad navedenim ustanovama.

Zbog odgovora na Vaše zastupničko pitanje, izvršeno je dodatnih šest nadzora (tri u javnim i tri u privatnim ustanovama), u istima je zatečeno stanje sukladno propisanim **minimalnim** standardima s pomakom na bolje u odnosu na prethodne godine. Treba naglasiti da su od ovih šest ustanova, tri moderno opremljene i pružaju značajno kvalitetnije stručne usluge, pa su sukladno tome i cijene smještaja veće u odnosu na druge tri ustanove u kojima su cijene smještaja značajno niže, kvaliteta usluge se razlikuje u opremljenosti i dodatnim tretmanima, izletima, osnovne minimalne standarde i ove tri ustanove ispunjavaju sukladno navedenom Pravilniku. Privatne ustanove socijalne skrbi sa smještajem za starije i nemoćne osobe imaju omjer korisnika i uposlenih 2:1, dok je u javnim ustanovama ovaj omjer značajno veći u broju korisnika u odnosu na broj zaposlenih i to 2,5:1.

Međutim važno je upozoriti da sve manje stručnjaka želi raditi u ovim ustanovama, tako da u praksi imamo primjere, da ustanove raspisuju natječaje za prijem njegovatelja, medicinskih sestara i drugog stručnog kadara, a da im se na iste nitko ne javi ili im se javi samo jedna osoba. Također je važno istaći da su plaće stručnog kadra (VSS) u ovim ustanovama u visini prosječne plaće u Federaciji Bosne i Hercegovine, dok su plaće ostalog stručnog kadra manje od 1.000,00 KM, obzirom na vrstu posla i odgovornost prema korisnicima upitno je tko će uopće raditi u ovim ustanovama. Većina navedenih ustanova u Hercegovačko-neretvanskoj županiji-kantonu ima liste čekanja, dok tri ustanove trenutno imaju 10 % kapaciteta koji nije popunjen jer nemaju dovoljan broj uposlenih po postojećim standardima.

Obzirom na veliki odlazak njegovatelja i medicinskih sestara u zapadne zemlje, može se konstatirati da je stanje zadovoljavajuće i da sve ustanove za sada po naloženim mjerama otklone nedostatke u ostavljenom roku ili nakon izdavanja prekršajnog naloga.

Napomena: Nema jedinstvenog propisa kojim se utvrđuju standardi za ustanove socijalne skrbi, nema metodologija kojom se izračunava cijena smještaja (što se nudi za cijenu smještaja: ishrana, stručne usluge, izmjena madraca, higijenske potrepštine itd.) na razini Federacije Bosne i Hercegovine, nema Zakon o ustanovama na razini Federacije Bosne i Hercegovine, trenutno se primjenjuje Uredba kojom je preuzet Zakon iz SR Bosne i Hercegovine (istim su kaznene odredbe utvrđene u dinarima), što otežava rad kod inspekcijskog nadzora jer se sankcije ne mogu provoditi izdavanjem prekršajnog naloga.

S poštovanjem,

Dostaviti:

- Naslovu,
- Uredu predsjednika Vlade HNŽ,
- a/a

MINISTAR

Prof.dr.sc Milenko Bevanda